

ილია ჭავჭავაძის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
უცხო ენათა ფილოლოგიის ფაკულტეტი

ქანა ელიეშვილის

სამაგისტრო ნაშრომი

ფორმალურ-შინაარსობრივი განსხვავებების
სოციოკულტურული განპირობებულობის ხარისხი იდენტური
პრაგმატიული (საინფორმაციო) ტექსტების თარგმანების
შემთხვევაში

ხელმძღვანელი - ასისტენტ-პროფესორი ერეკლე ჩიგოგიძე

თბილისი

2009

Annotation

This work is dedicated to the correlation problem of translations and original versions of pragmatic texts. The mentioned problem can be discussed in different directions, nevertheless, for the goal of getting the final product, which will be understood and achieved by target group, in our research we emphasize the formal and substance transformations which occur in the process of translation. In our point, any transformation has the socio-cultural nature and this is especially relevant for the pragmatic texts. As distinct from belles-lettres, pragmatic (or any informational) texts are not considered as so-called “cultural heritage” of nation. The same significance has the factor that they (pragmatic and informational texts) are one-sided and translator is not only permitted, but also obliged to make some formal or substance changes for the reason to preserve so-called “presumption of validity”. It means that the opportunity must be given to the reader to read the text as the original version and at the same time, it must keep the pragmatic potential which is underlined in the original version.

სარჩევი

შესავალი

5

თავი 1

პრაგმატული ტექსტების თარგმნის კომუნიკაციური იგივეობის
უზრუნველყოფის პრობლემა

§ 1 ზოგადი ექსკურსი - თარგმნის ტიპები, მეთოდები და სტრატეგიები 8

§ 2 ტექსტის ფუნქციონალური მხარე და მისი როლი თარგმნის თეორიის
კონტექსტში 14

§ 3 მხატვრული, აპელაციური და პრაგმატული ტექსტების
შეპირისპირებითი ანალიზი: საინფორმაციო ტექსტი როგორც
ერთგანზომილებიანი ფენომენი 17

§ 4 „მთარგმნელობითი ინტერპრეტაციის“ კომუნიკაციურად
განპირობებული ფარგლები პრაგმატული ტექსტების თარგმნის
პროცესში 25

§ 5 მთარგმნელობითი კომპრომისები: ორიგინალისა და თარგმნის
ტექსტთა ფორმალურ-შინაარსობრივ და კომუნიკაციურ ადეკვატურობის
უზრუნველყოფას შორის 27

დასკვნა

30

2. თავი

ამოსავალ და მიზნობრივ ენობრივ-კულტურულ სივრცეთა
თავისებურებების როლი ორიგინალის ანალიზისა და თარგმანის
გაფორმების პროცესში

§ 1 საინფორმაციო ტექსტის სოციალური განპირობებულობის ხარისხი
და მიზნობრივი ჯგუფები 33

§ 2 კომუნიკაციური ეკვივალენტურობის უზრუნველყოფა, როგორც
სოციოკულტურული ცდომილებების ნეიტრალიზაციის საშუალება 36

§ 3 მთარგმნელობითი ორიენტირების განსაზღვრის ფაზები და ტექსტის
სოციოკულტურული ადაპტაციის პრობლემატიკა 39

§ 4 თარგმანისა და ორიგინალის ფუნქციური იდენტურობის
შენარჩუნების პრობლემა განსხვავებული კულტურული კოდის
მატარებელთათვის განკუთვნილი ტექსტების შემთხვევაში 42

დასკვნა 62

გამოყენებული ლიტერატურის სია 65